

Istanbul Airport

HAREKET KABİLİYETİNİ KAYBEDEN UÇAĞIN KALDIRMA TALİMATI

MEHMET BÜYÜKKAYTAN

GENEL MÜDÜR YARDIMCISI OPERASYON

IGA.ASOP.ARFF01.T05	05	17.01.2024	Turgut KARA	Ozan KARAKIŞ	İnanç YAPAR
DOKÜMAN NO	REV	TARİH	HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN	KALİTE SİSTEMLERİ

İGA HAVALİMANI İŞLETMESİ A.Ş.

HAREKET KABİLİYETİNİ KAYBEDEN UÇAĞIN KALDIRMA TALİMATI

REVİZYON KAYITLARI

Rev No	Tarih	Revizyon Açıklaması	Revize Edilen Bölüm
00	18.01.2019	İlk Yayın	-----
01	18.01.2019	Genel düzenleme yapıldı	Tüm bölümler
02	13.09.2019	Tüm doküman yeni formata göre düzenlendi	Tüm bölümler
03	30.03.2020	Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi olarak değiştirildi. IGA.ASOP.ARFF01.F49 Uçak Kurtarma Rapor Formunu eklendi	Tüm doküman Madde 6.3.4. t
04	07.08.2023	Protokol yapılan kurum ve kuruluşlar bölümünden vinç kiralama ile ilgili kısımlar çıkarıldı. TAEK (Türkiye Atom Enerjisi Kurumu), TENMAK (Türkiye Enerji, Nükleer, Maden Araştırma Kurumu) olarak revize edilmiştir.	Madde 6.3.9.3
05	17.01.2024	Hava aracı uçak kazası ibaresi "kaza kırım" olarak revize edilmiştir. Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçakların Kaldırılması Amacıyla Kullanılan Teçhizat Listesi revize edildi.	Tüm doküman Madde 6.3.9.1

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	1
2. KAPSAM	1
3. SORUMLULUKLAR	1
4. TANIMLAR VE KISALTMALAR	1
4.1. Tanımlar	1
4.2. Kısaltmalar	1
5. REFERANSLAR LİSTESİ	2
6. UYGULAMALAR	2
6.1. Genel	2
6.2. Temel İlkeler	2
6.2.1. Uçağın Veya Parçalarının Kaldırılması	2
6.3. Ana Sorumluların Yapması Gerekenler	4
6.3.1. Havalimanı Yönetimi(İGA Havalimanı İşletmesi A.Ş.)	4

6.3.2. Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçak Kaldırma Operasyonları Havalimanı Koordinatörü:	6
6.3.3. Uçak İşletmecisi	7
6.3.4. ARFF Ünitesince Yapılacak İşlemler	8
6.3.5. Sağlık Ünitesi ve Güvenlik Birimince Yapılacak İşlemler	10
6.3.6. Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi	10
6.3.7. Sigorta Yüklenicisi	10
6.3.8. Uçağın ve Parçalarının Kaldırılması	10
6.3.9 Ekipman, Personel Ve Olanaklar	12
6.4 Geçiş Rotaları	17
6.5 Güvenlik	18
6.6.Yakıt Boşaltımı	18

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı; herhangi bir hava aracının kaza-kırım yapması sonucunda ICAO Doc. 9137-AN/898 Part 5 kapsamında Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçağın Kaldırılması ile ilgili usul ve esasların belirlenmesidir.

Lastik patlaması, iniş takımlarının hasar görmesi, uçağın pistten veya taksi yolundan çıkması veya uçağın kısmen ya da tamamıyla parçalara ayrılması gibi kazalar nedeniyle uçaklar hareket kabiliyetini kaybedebilir.

2. KAPSAM

Bu talimat; İstanbul Havalimanında meydana gelebilecek lastik patlaması, iniş takımlarının hasar görmesi, uçağın pistten veya taksi yolundan çıkması, uçağın kısmen ya da tamamıyla parçalara ayrılması gibi kazalar nedeniyle uçakların hareket kabiliyetini kaybetmeleri ilgili İGA Birimleri ile Uçak İşleticisinin yapacağı işlemleri kapsar.

3. SORUMLULUKLAR

Bu talimatın yürütülmesinden Hava Tarafı Operasyon Direktörlüğü personeli sorumludur.

4. TANIMLAR VE KISALTMALAR

4.1. Tanımlar

Çıkmaza girmiş uçağı kurtarmak: Uçakta hasar yok veya çok az olup pistten veya taksi yolundan kaldırılması gereken durum.

Uçak çekme: Kendi gücü ile hareket edemeyen veya normal çekici traktör veya normal çeki halatı ile çekilemeyen uçak, örnekler:

- Bir veya birden fazla iniş takımı pistin veya taksi yolunun sert yüzeyi dışına çıkmış uçak,
- Çamura veya kara saplanmış uçak,
- Bir veya birden fazla iniş takımı kırık veya hasarlı uçak,
- Ekonomik olarak onarılabilecek bir uçak,

Uçak kurtarma: Uçağın kazasından veya olaydan sonra sigortacıların tam zarar olarak ilan edeceği durumlar

4.2. Kısaltmalar

Diğer kısaltmalar İGA.QS.QA02.L01 Yönetim Sistemleri Kısaltmalar Listesi'nde bulunmaktadır.

5. REFERANSLAR LİSTESİ

ICAO ANNEX-14, Aerodromes
ICAO Doc. 9137-AN/898 PART 5
ICAO Doc. 6920 Manual of Aircraft Accident Investigation

SHT-HES Havaalanı Emniyet Tedbirleri Talimatı
IGA.OPS.M01 Havaalanı El Kitabı

IGA.ASOP.ARFF01 Uçak Kaza-Kırım Kurtarma ve Yangınla Mücadele Prosedürü

6. UYGULAMALAR

6.1. Genel

Lastik patlaması, iniş takımlarının hasar görmesi, uçağın pistten veya taksi yolundan çıkması veya uçağın kısmen ya da tamamıyla parçalara ayrılması gibi kazalar nedeniyle uçaklar hareket kabiliyetini kaybedebilir.

Annex-13'de belirtilenler haricinde, uçağın enkazı Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi(UEİM) Yetkilileri gelene kadar kaldırılmamalıdır. Kaza yerinde yapılacak ilk işlem ve kanıtların korunması gibi konular Uçak Kazası İnceleme El Kitabında (Doc. 6920) verilmektedir.

Havalimanımızda; Airbus A380 ve Boeing 747-800 gibi referans kodu 4F olan ticari hava taşımacılığında kullanılan yeni nesil ve daha büyük uçakları kurtarmak üzere uygun Uçak Kurtarma Teçhizatı hazır olarak bulundurulmaktadır. Havalimanımıza tahsis edilmiş uçak kurtarma teçhizatı AIP'de yayınlanmıştır.

6.2. Temel İlkeler

6.2.1. Uçağın Veya Parçalarının Kaldırılması

Uçağı kaldırmadan sorumlu kişi veya kurum uçak sahibi ve işleticisidir.

6.2.2. Uçak Kazasının Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezine (UEİM) Bildirilmesi

Uçak sahibi veya işleticisi tarafından bildirilir. Uygun olmadığında uygun servis bildirir. Hareket kabiliyetini kaybeden uçak, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi (UEİM) yetkililerinin onayı olmadan kaldırılmamalıdır. Sivil *Uçak kaza kırımları* Soruşturma Yönetmeliği (SHY-13) belirtilenlerin dışında, kazayı incelemekle yetkili olanlar gelene kadar enkaza dokunulmamalıdır. Kaza yerinde ilk yapılması gereken işlemler, delillerin korunması vb. konularında detaylı bilgi Uçak Kazası İnceleme El Kitabında (Doc. 6920) yer almaktadır.

İstisnalar dışında, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkilileri'nin izni olmadan uçak çekilmemelidir. Bununla beraber, diğer uçakların emniyeti söz konusu olduğunda, uçak mümkün olduğunca hızlı bir şekilde kaldırılmalıdır. Uçağın incelenmesi tamamlanmadan kaldırılması zorunlu ise;

- Fotoğraflar çekilmeli,

- Yerdeki tüm uçak parçalarının yeri ve konumu işaretlenmeli,
- Yerdeki izler dahil olmak üzere kaza alanının krokisi çizilmelidir.

Fotoğraflar dört ayrı yönden uçağın genel görünüşünü içermelidir. Hasar gören ve ayrılan parçaların, tüm anahtarlarının ve kontrol panellerinin yerini gösteren uçuş donanımının fotoğrafı çekilmelidir. Uçağın ve uçağın ayrılmış parçalarının yeri ve pozisyonu işaretlenmelidir. Kaza yerinin krokisinde tüm büyük parçaların yeri ve referans noktasına göre konumu belirtilmelidir. Tercihen kroki kareli kağıda hazırlanmalıdır. Çekilecek fotoğraflar ve krokinin hazırlanmasına ilişkin bilgiler Uçak Kazası İnceleme El Kitabında Doc. 6920 belirtilmektedir. Kaldırma işlemi sırasında uçağa daha fazla hasar verilmişse, gerçek hasardan ayrılabilmesi için bu hasarlar kaydedilmelidir.

6.2.3. Uçağın, Kargonun ve Kayıtların Korunması

Uçağın kendisinin, parçalarının, kargosunun postanın ve kayıtların korunmasından sorumlu kişi uçak sahibi veya işletmecisidir. Uçağın sahibi uçağın kendisinin, parçalarının, kargosunun postanın ve kayıtlarını koruyamaz ise İstanbul Havalimanı hava limanı koordinatörü bu işi yapar.

6.2.4. Hareket Kabiliyetini Kaybeden Bir Uçağın Kaldırılarak Sert Bir Yüzeye Taşınması

Detaylı olarak yapılması gereken beş temel adım vardır. Bunlar aşağıdaki gibidir.

- Gözlem
- Planlama
- Hazırlık
- Kurtarma
- Raporlama

Hareket kabiliyetini kaybeden uçak, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkilileri'nin yetkililerinin onayı olmadan kaldırılmamalıdır. Sivil *Uçak kaza kırımları* Soruşturma Yönetmeliği (SHY-13) belirtilenlerin dışında, kazayı incelemekle yetkili olanlar gelene kadar enkaza dokunulmamalıdır. Kaza yerinde ilk yapılması gereken işlemler, delillerin korunması vb. konularında detaylı bilgi Uçak Kazası İnceleme El Kitabında (Doc. 6920) yer almaktadır.

NOTLAR:

- a. Hareket kabiliyetini kaybeden uçakların kurtarılmasına ilişkin ICAO Doc. 9137- AN/898 Part 5 sadece uçak kurtarmayla ilgili genel bilgileri verir. Bu nedenle uçak kaldırmaya başlamak için uçak üreticilerinin Uçak Kurtarma El Kitabına (ARM'ye) başvurmak zorunludur.
- b. Sadece tecrübeli kişiler kaldırma operasyonu ile ilgilenmelidir.
- c. Güvenlik önlemlerinin alınması şarttır ve tüm diğer kurtarma faaliyetlerinden önce gelir.

6.3. Ana Sorumluların Yapması Gerekenler

6.3.1. Havalimanı Yönetimi(İGA Havalimanı İşletmesi A.Ş.)

Kaza/kırım ve acil durumlarda Havalimanı yetkililerinin telefonlarını meşgul etmemeleri, kuruluşumuz Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcıları, Direktörler, Mülki İdare Amiri haricinde kimse ile temas etmemeleri gerekmektedir.

- a. Olay haberi alınır alınmaz vakit geçirilmeden Mülki İdare Amirine haber verilir. Havalimanı Emniyet Şube Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı ve ilgili diğer kişi/kuruluşlarla iletişime geçilir.
- b. Otorite bildirimleri IGA.ASOP.SAC02 Kaza ve Olayların Yönetimi Prosedürüne uygun olarak gerçekleştirilir.
- c. Diğer bildirimler de ADP Bildirim Süreçlerine uygun olarak yapılır.
- d. Çevre Güvenlik, Sağlık-Kurtarma ve Triyaj ivedi şekilde olay yerine sevkinin yapılması sağlanır (Çevre Güvenliği - Sağlık Ekipleri - Kurtarma ve triyaj).
- e. Kurtarma, söndürme ve triyaj işlemleri ile ilgili olarak ARFF Müdürlüğü ve sağlık birimlerince talep edilen ihtiyaçların anında karşılanması sağlanır.
- f. Oluşturulması halinde Acil Durum Yönetim (Kriz) Merkezi'nin, İleri Komuta Merkezi'nin, Mülki İdare Amiri'nin ve kendi üstlerinin verdiği talimatlar doğrultusunda hareket edilir.
- g. Yaralıların, ölülerin, personel ve malzemelerin sevk işlemlerinin sekteye uğratılmaması ve anında ilgili yerlere ulaştırılması için, Emniyet Şube Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığı ile birlikte planlı bir şekilde hareket edilir.
- h. Kaza ve kırım ile ilgili tüm mesajları; kule raporlarını, meteoroloji raporlarını, ARFF birimi raporlarını, Emniyet ve Uyumluluk birimi raporlarını, Kule - Uçak ses kayıtlarını, var ise görgü şahitlerinin ifadelerini, acil durumun ilk esnasından itibaren çekilen video ve fotoğraf kayıtlarını ve uçak enkazının hiç bir parçasının yeri değiştirilmeden hazırlanacak ölçekli veya takribi ölçekli planını, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Heyeti tarafından talep edilene kadar muhafaza edilmesi sağlanır.
- i. Acil durum ile ilgili bol miktarda fotoğraf ve video kaydı yapılması sağlanır.
- j. Süreç boyunca Vali, Mülki İdare Amiri, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Direktörler ile sürekli iletişimde olunur ve iletişim kanalları gereksiz yere meşgul edilmez.
- k. Acil Durum Yönetim (Kriz) Merkezi'ne iletilen tüm bilgileri, merkezde bir panoya işlenmek sureti ile kayıtları yapılır.
- l. Acil durum ile ilgili olarak tanzim edilen; IGA.ASOP.ARFF01.F03 Ayrıntılı Kaza Raporu Formu ve tüm eklerinin 7 gün içerisinde SHGM Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesi sağlanır.
- m. Uçak kurtarma işlemleri çalışan durumdaki havalimanımızda yapılıyorsa, kurtarma işlerinde kullanılan araçlar, büyük mobil vinçler, havalimanındaki mania limitlerine uymayabilir ve

seyrüsefer yardımcı cihazlarını etkileyebilir. Bu nedenle, havalimanı operasyonlarının güvenliği açısından kaldırma faaliyetlerinin oluşturduğu risklerin azaltılması hesaba katılır.

Havalimanı yönetimi diğer işlerin yanı sıra aşağıdakileri yapar.

- a.** NOTAM yayınlanır.
- b.** Mümkün olduğunda havalimanı operasyonunun yürümesi konusunda yapılması gerekenleri Hava Trafik Kontrol Kulesi ile koordine eder.
- c.** Havaalanları, Cilt 1, havaalanları tasarımları ve işleminde bulunanlara göre her türlü engeli tespit eder ve herhangi bir hareket alanının kapatılıp kapatılmamasına karar verir.
- d.** Kaza alanını güvenliğini sağlar ve kaldırma işlemine başlamadan önce alınacak önlemler ve ölçümler için Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Heyeti ile koordinasyon sağlar.
- e.** Ekipmanın olay yerine götürülmesi için araç sağlar.
- f.** Gerekliliğine karar verilirse olay yerine bir kaldırma komuta merkezi kurar.
- g.** Normal havaalanı operasyonları başlamadan önce tüm alanı inceler.
- h.** Tüm katılımcıları süreçle ilgili yapılacak toplantıya çağırır. Bilgi paylaşımı, kaza araştırma ve inceleme kurumunun gereksinimleri koordinatörün kronolojik raporunu ve kaldırma sırasındaki prosedür ve proseslerin tartışılmasını içerebilir. Benzer ekipmanla çalışanlar başta olmak üzere tüm uçak operatörleri toplantıya davet edilir.
- i.** Planda gerekli değişiklikleri yapar.
- j.** Uçak kazasının inceleme kurumuna bildirilmesi ile Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi (UEİM) uçağa dokunulmasına izin verdiği zaman arasına geçen bir süre vardır. Bu süre zarfında uçak kaldırma işlemleri için atılması gereken bazı adımlar vardır.

- 1.** Kazanın ilk verilerinin kaydı.
- 2.** Yangına hırsızlığa ve giriş kontrolüne karşı alanın güvenliği hazırlığı.
- 3.** Kaldırma ekiplerinin mevcudiyetinin onaylanması.
- 4.** Lokal kurtarma ekiplerinin tedariki ayarlamaları.
- 5.** Diğer kaynaklardan IATP kitleri gibi özel kaldırma ekipmanlarının tedarik hazırlığı.
- 6.** Havalimanı işletmecisi ile kaza inceleme ekibi arasında iletişimin kurulması.
- 7.** Kargoda hangi tür tehlikeli maddelerin taşındığının tespiti.
- 8.** Alana giden rotaları belirlemek için havalimanının krokilerinin/kareli haritaların temin edilmesi.
- 9.** Gerekli personelin olayın meydana geldiği alana ve alandan nakliyesi.
- 10.** Vizeler ve pasaportlar, aşılar ve ilgili sertifikalar.
- 11.** Otel ayarlama ve lokal ulaşım.

6.3.2. Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçak Kaldırma Operasyonları Havalimanı Koordinatörü:

ÇALIŞMA GÜN VE SAATLERİNDE				
ADI SOYADI	UNVANI	GÖREVİ	TELEFON	FAKS
Ozan KARAKIŞ	Hava Tarafı Operasyon Direktörü	Koordinatör		

NORMAL MESAI SAATLERİ DIŞINDA
Nöbetçi Müdürün sorumluluğundadır.

Diğer işlerin yanı sıra Havalimanı Koordinatörü aşağıdaki işleri yapar.

- Olay mahalline giderek incelemesini yaptıktan sonra detay bilgileri vakit kaybetmeden ilgili yerlere bildirir. Uçak işleticisinin yetkilisi, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi, yakıt şirketi, ağır malzeme şirketleri ve gerekli diğer kurumlarla bir toplantı düzenler ve en uygun kaldırma operasyonu için tartışma ortamı sağlayıp bir sonuca ulaşmasını sağlar. Bu toplantı aşağıdaki konuları kapsar.
 - Uçak kazası bölgesi ile uçak işletmesine ait alanlar arasındaki trafiğe rehberlik,
 - Uçağın yakıt boşaltılması, dolayısı ile hafifletilmesi
 - İhtiyaçlar ve uçak kaldırma için gerekli ekipmanların uygunluğu
 - Havaalanı ve işletmecinin malzemelerinin kullanımı
 - Uçak işleticisinin yardımcı malzemesinin alana sevki.
 - Hava koşulları (özellikle vinç ve pnömatik kaldırma sistemlerinin kullanılması gerektiğinde),
 - Olay yerinin ışıklandırılması
 - Ana planda zorluklar oluştuğunda beklenmedik durum planı,
- Gerektiğinde kurtarma ve yangın söndürme aracı sağlamak,
- Kaldırma malzemeleri için kullanılacak malzeme personeli yönetmek,
- Uçak kaldırma işlemlerini hızlandırmak için havalimanı idarisi adına karar almak,
- Kaza, kırım ve yangın ile ilgili tahkikat neticeleninceye kadar kendi başkanlığında uçak işleticisinin yetkilisi, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi, elektronik ve hava trafik kontrol yetkilileri, yakıt şirketi, ve diğer gerekli kurum yetkililerinden teşekkül eden bir heyetle kazaya ışık tutacak tüm kayıtları olduğu gibi muhafaza eder.
- Uçağın kaldırılması sırasında vinçlerin veya diğer ekipmanların manevrasına engel teşkil eden yüzeylerin etkilerini raporlar.
- Hava raporlarını izler.
- Kaldırma operasyonunun kronolojik sıralamasını yapar.
- Mümkün olduğu yerlerde operasyonun fotoğraflarını alır.
- Hafriyat gerektiği durumlarda yer işlemlerinden sorumlu havaalanı bakım ekipleri ile birlikte kontroller yapar.
- Uçak kaldırma işlerinin ilerlemesini uçak işletmesine ve bağlı bulunduğu GMY' ye bildirir.

I. Kaldırma brifingine katılır.

6.3.3. Uçak İşletmecisi

Plan uygularken uçak işletmecisinden beklenenleri listeler, diğer işlerin yanı sıra uçak işletmecisi şunları yapar.

- a.** Olayı vakit kaybetmeden Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkilileri'ne bildirir.
- b.** Sigorta şirketine haber verir.
- c.** Kaldırma işleminin tüm sorumluluğunu alır.
- d.** Acil durum için havalimanı işletmecisinin planını uygular.
- e.** Portatif merdivenleri ve posta kargo ve boşaltımını ayarlar. Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi tarafından bu işleri yapacak personelin güvenliğini sağlamak zorundadır.
- f.** Uçağın kaldırılması sırasındaki tüm teknik mali kararları verecek bir yetkili atar. Bu yetkili uçak kaldırma sırasında kullanılacak ekipmanı ve şirket elemanlarını kullanma ve işletme olanaklarını kullanma yetkisine sahip olmalıdır.
- g.** Uçak işletmecisi sigorta yüklenicisinin yardımı ile uçak kaldırma işini ayarlar ve işletmecinin gerekli yeterliliğe sahip olduğu durumlarda uçak kaldırma işlemi başlar.
- h.** Uçak yapı ve motor mühendisleri ve diğer kazalarda görev almış yetkililerle bilgi alışverişinde bulunur.
- i.** Uçak kaldırma işlemine başlamadan önce ICAO Doc. 9137-AN/898 Part 5, üreticinin özel Uçak Kurtarma El Kitabı (ARM), Özel Ağırlık ve Denge El Kitabı, uçak işleticisinin uçak kaldırma prosesi dokümanları doğrultusunda uçak kaldırma konusunda gerekli olabilecek seviyeleme, dengeleme, sabitleme, çekme vb. işlemleri için gerekli hesaplamalar ve bilgiler Uçak Şirketi Yetkilileri tarafından ARFF Müdürlüğü'ne verilir.
- j.** Şirket tarafından görevlendirilen personeller kontrollü bir şekilde gerekli önlemlerini alarak kendilerini ve diğer görevlileri tehlikeye sokmamak koşuluyla uçağın elektriği, oksijen sistemleri ve yakıt sistemleri vb. önlemlerin can ve mal kaybına neden olmaması adına alınması işlemini sağlar.
- k.** Uçak kaldırma işlemine başlamadan önce ICAO Doc. 9137-AN/898 Part 5, üreticinin özel uçak kurtarma el kitabı (ARM), özel ağırlık ve denge el kitabı, uçak işleticisinin uçak kaldırma prosesi dokümanları doğrultusunda uçakta bulunan yakıt ve kargoların kontrollü bir şekilde uçaktan çıkarttırılmasını ve uçağın ağırlığının azaltılmasını sağlar.
- l.** Uçağın Kurtarılması ile ilgili olarak düzenlenen toplantıya katılır.
- m.** Basından gelecek sorulara ve basın açıklamalarını yapacak yetkiliye karar verir.
- n.** Kaldırma brifingine katılır.

NOT 1: Uçağın ağırlığının azaltılması ikincil hasarların önlenmesi için tek ve en önemli yöntemdir. Bazı olağanüstü durumlarda ikincil hasarlar kaçınılmazdır. Bu durumlar havalimanının çok uzun süre kapalı kalması durumunda ikincil hasarların verilerek işlemin çabuklaştırılacağı olaylardır. İkincil hasar verme kararı sırasında sigorta yetkililerinin de olması gerekmektedir.

NOT 2: Uçak işletmecinin ICAO Doc. 9137-AN/898 Part 5, Ek 5'te yer alan uçak kurtarma prosesi dokümanının olması gerekir ve bu dokümana göre işlem yapılır.

6.3.4. ARFF Ünitesince Yapılacak İşlemler

- a. Uçaktaki yolcuların tahliye edilmesini sağlar.
- b. Olay yerinde inceleme, kurtarma ve çalışmalar yapıldığı esnada delil sayılabilecek bulguların kaybolmaması için azami dikkat eder.
- c. Herhangi bir yangın çıkmaması için gerekli tedbirleri alır.
- d. Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi (UEİM) Yetkililerinin Uçağın Kaldırılması onayını vermesinden sonra uçak kaldırma işlemleri hazırlıklarına başlanır.

NOT:1- Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkilileri'nin kaza incelemesini tamamlayıp uçağı bir an önce serbest bırakmaları için mümkün olduğunca çabuk bir şekilde bilgilendirilmeleri gerekir. Bazı durumlarda havalimanı işletmecisi veya Hava trafik Kontrol Kulesi (ATC) kaza inceleme heyetine yardımcı olur. Şurası unutulmamalıdır ki, uçak kaldırma ve taşıma olayını geciktirse bile, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkilileri'nin belirlemiş olduğu ulusal kurallara her zaman uyulmalıdır.

NOT2: Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkilileri uçak işletmecisinden başlangıçta, uçuş veri kayıtları ve kokpit ses kayıt cihazının taşınması ve emniyete alınması gibi bir dizi öncelikli görevlerin gerçekleştirilmesini isteyebilir. Bu görevler yapıldığında uçak serbest bırakılmayabilir. Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkililerinin resmi izni olmadan hiç bir şartta uçak kaldırma işlemleri başlayamaz.

- e. Uçak kaldırma işlemi öncesinde imkan varsa ilgili şirket yetkilileri ve uçak kurtarma işlemi ile ilgili yetkililer/sorumlularla birlikte durum değerlendirmesi(toplantı) yapılır.

NOT: Kaldırma işlemi hazırlığının ana maddeleri aşağıdaki gibidir.

- Payanda veya bağlamalarla uçağı sabitlemek,
 - Kurtarma çalışmalarını tehlikeye atacak hasarlı parçaların çıkarılması,
 - Rüzgar ve diğer hava koşulları ile yoğun kar yağışı gibi meteorolojik bilgiler,
 - Toprağın testi ve seviyelenmesi,
 - Ağırlık azaltmak veya diğer özel işlemler için büyük parçaların çıkartılması,
 - Seviyeleme, kaldırma ve genel kurtarma ekipmanının hazırlanması.
- f. Uçak Kaldırma işlemine başlamadan önce ICAO Doc. 9137-AN/898 Part 5, Üreticinin özel Uçak Kurtarma El Kitabı (ARM), Özel Ağırlık ve Denge El Kitabı, Uçak işleticisinin uçak kaldırma prosesi dokümanları doğrultusunda Uçak Kaldırma konusunda gerekli olabilecek Seviyeleme, Dengeleme, Sabitleme, Çekme vb. işlemleri için gerekli hesaplamalar ve bilgiler Uçak Şirketi Yetkililerinden edinilir.
 - g. Havalimanımıza tahsisli uçak kaldırma malzemeleri, ARFF Müdürlüğü bünyesindeki tır aracının çekicisi, protokol yapılan kurum/kuruluşlardan ya da yerel firmalardan hizmet alma yöntemiyle dorseler uygun araçlar yardımıyla olay yerine getirilir.
 - h. Uçak kaldırma işlemlerine başlanmadan önce ARFF ünitesince sorumlu vardiya şefinin tayin ettiği personel tarafından olay yeri, uçak ve uçağın parçalarının gerekli tüm fotoğrafları düzgün bir şekilde çekilir.

NOT 1: Uçağın incelenmesi tamamlanmadan kaldırılması zorunlu ise;

- Uçağın, Parçalarının ve Alanın Fotoğrafları en ince ayrıntısına kadar çekilmeli,
- Yerdeki tüm uçak parçalarının yeri ve konumu işaretlenmeli,
- Yerdeki izler dahil olmak üzere kaza alanının krokisi çizilmelidir.

NOT 2: ARFF Ünitesi personeli olay yerinde çalışırken kişisel koruyucu kıyafetlerini tam olarak giymelidir.

- Uçağın etrafında kaldırma işlemleri sırasında çıkabilecek herhangi bir yangın vs. ihtimaline karşı gerekli emniyet tedbirlerini alır.
- Kaldırma işlemi esnasında zeminin ve hava şartlarının ayrıca kaldırma işlemini sıkıntıya sokabilecek detaylar değerlendirilir ve önlemler alınır.
- Şirket tarafından görevlendirilen personeller kontrollü bir şekilde gerekli önlemlerini alarak kendilerini ve diğer görevlileri tehlikeye sokmamak koşuluyla uçağın elektriği, oksijen sistemleri ve yakıt sistemleri vb. önlemlerin can ve mal kaybına neden olmaması adına alınması işleminin tamamlanması beklenir.
- Uçağın dengesi sürekli kontrol edilmek üzere gerekli önlemler titizlikle alınarak uçakta bulunan yakıt ve kargolar boşaltılır. Ayrıca uçağın ağırlık yapan ve kopan parçaları kontrollü bir şekilde herhangi bir kazaya mahal bırakmamak adına uçağın dengesi gözetmek suretiyle ağırlık azaltma ve tehlikeleri önlemek amacıyla uçaktan çıkartılır.
- Uçak kaldırma işlemine başlamadan önceki ve sonraki bütün safhalarda görev alacak kurum/kuruluş personelleri ICAO Doc. 9137-AN/898 Part 5, SHGM Havaalanlarında Kurtarma ve Yangınla Mücadele Hizmetleri ve konu ile ilgili dokümanlarda belirtildiği şekilde can ve mal kaybına mahal vermemek adına herhangi bir sıkıntıyla karşılaşmamak üzere ARFF ünitesinin planlanmaları doğrultusunda yapılacaktır.
- Uçak kaldırma işlemlerinin öncesinde, işlemler sırasında ve sonrasında gerekli fotoğraflar ARFF Vardiya Şefinin tayin ettiği personel tarafından çekilir.
- Uçakta yangın tehlikesine karşı sürekli emniyet sağlanmalıdır.
- Kaldırma işlemi sırasında öncelikle uçağın sabitlemesini sağlanmalıdır. Şayet uçak düz bir zeminde değilse seviyeleme işlemleri yapar.
- Sabitleme ve seviyeleme işlemlerinin tamamlanmasından sonra hava yastıkları ile kaldırma işlemini yaparak; uçağı dikmelerinin üzerine alır. Şayet dikmeler çalışır vaziyette değil ise treylerler veya protokol yapılan firmalardan çağrılan vinçlerden yardım alınır.
- Uçağın düz bir zemine çekilebilmesi için gerekli görülmesi halinde geçici yol panelleri kurulur.
- Uçağın uygun bir park pozisyonuna çekilmesi sırasında gerekli emniyet tedbirlerini alır.
- Olayla ilgili olarak ARFF Formlarını ve İGA.ASOP.ARFF01.F49 Uçak Kurtarma Rapor Formunu hazırlar ve söz konusu formları Havalimanı Koordinatörüne gönderilir.
- Uçak kaldırma işlemlerinin süresini, operasyona katılan araçları, malzeme ve personel sayılarını bildiren emniyet tedbir hizmetleri formunu hazırlayarak; Gelirler Müdürlüğüne gönderir.

6.3.5. Sağlık Ünitesi ve Güvenlik Birimince Yapılacak İşlemler

- a. Ambulansla toplama noktasına gelir ve burada ilk yardım merkezi kurar.
- b. Yaralılara ve şoka girenlere ilk müdahaleyi yapar, hastaneye gitmesini lüzumlu gördüğü yolcuları önceden yapılmış protokollere göre sevk eder.
- c. Protokol yapılan kurum / kuruluşlardan gelen ambulans ve sağlık ekibini yönlendirir.
- d. Ölülerin varsa kimlik tespitine esas olacak eşyaları ile birlikte ilgili yerlere sevki için savcı ile koordine sağlar.
- e. Olay mahallinde gerekli güvenlik önlemlerini alır.

6.3.6. Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi

Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkililerinin kaza incelemesini tamamlayıp uçağı bir an önce serbest bırakmaları için mümkün olduğunca çabuk bir şekilde bilgilendirilmeleri gerekir. Bazı durumlarda havalimanı işletmecisi veya hava trafik kontrol ünitesi (ATC) kaza inceleme heyetine yardımcı olur. Şurası unutulmamalıdır ki, uçak kaldırma ve taşıma olayını geciktirse bile, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkililerinin belirlemiş olduğu ulusal kurallara her zaman uyulmalıdır.

Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkilileri uçak işletmecisinden başlangıçta, uçuş veri kayıtları ve kokpit ses kayıt cihazının taşınması ve emniyete alınması gibi bir dizi öncelikli görevlerin gerçekleştirilmesini isteyebilir. Bu görevler yapıldığında uçak serbest bırakılmayabilir. Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkililerinin resmi izni olmadan hiç bir şartta uçak kaldırma işlemleri başlayamaz.

6.3.7. Sigorta Yüklenicisi

Uçak sahibi tamamıyla, kaldırma işlemi de dahil uçaktan sorumludur. Genellikle uçak kaldırma işinin içinde sigorta yüklenicisinin temsilcisi de bulunur. Uçak işletmecisi sigorta yüklenicisinin yardımı ile uçak kaldırma işini ayarlar ve işletmecinin gerekli yeterliliğe sahip olduğu durumlarda uçak kaldırma işlemi başlar.

6.3.8. Uçağın ve Parçalarının Kaldırılması

Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi uçağı serbest bıraktıktan sonra bir ön inceleme yapılır. Mümkün olduğu kadar kısa sürede uçağın durumu ve sistemleri hakkında bir rapor hazırlanır.

Ön incelemeler, inceleme idaresinin uçağı serbest bırakması veya girişe izin vermesinden sonra yapılabilir. Kaydedilmesi gereken bilgiler şunlardır.

- a. Uçak yapısının ve iniş takımlarının bütünlüğü.
- b. Toprak yapısının değerlendirilmesi.
- c. Anlık ve gelecek hava koşullarının değerlendirilmesi.
- d. Personelle ilgili sağlık ve güvenlik işleri.

e. Beklenen koşullar.

Bu ön inceleme, Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Yetkilileriyle, sigorta yetkilileriyle, uçağın üreticilerinin yetkilileriyle ve onarım tesisiyle ilk tartışmaları yaparken çok önemlidir. Bu yüzden ön inceleme dokümanına erişim önem taşımaktadır.

Hareket kabiliyetini kaybetmiş uçakların kaldırma işlemleri Doc-9137-AN/898 eki Ek-3 planlama çizelgesi adım adım uygulanmalıdır.

Tablo A3-1. Planlama Çizelgesi

Temel Kurtarma Adımları				
1.Araştırma	2.Plan	3.Hazırlık	4.Kurtarma	5.Rapor
Uçağın durumu: -Kurtar veya hurda -Pozisyon -İniş Takımı -Yapı -Hasarlı Parçalar -Kayıp Parçalar -Kullanılamaz komponentler -Kargo ve yakıt Alan: -Arazi -Toprak -Geçiş yolları Hava -Mevcut -Tahmin Malzeme Mevcudiyeti: -Hazırlık -Seviyeleme -Kaldırma -Hareket -Stabilizasyon İş gücü: -Sayı -Yetenekler Çevresel Faktörler: -Sıvı sızıntısı	Hızlı Kurutma -Önemli -Önemsiz Ağırlık ve Denge -Yakıt ve kargonun Ağırlığını hesapla -Ağırlık merkezini hesapla Ağırlık Azaltma -Kargoyu boşalt -Yakıtı Boşalt -Majör Parçaları Çıkart Kurtarma -Ağırlığı Düşür -Alanı Hazırla -Seviye -Kaldır Stabilizasyon -Hareket Personel ve ekip Planı -Tedarik planını onayla İkincil Hasar -Önle veya -Kurtarma Süresini azaltmak	İzleme ve Kayıt: -Yükler -Yapılan Hareketler Ekipman ve işgücünü oluşturun: -Geliş zamanlarını onayla Ağırlık azatımı: -Kargoyu boşalt -Yakıtı Boşalt -Majör Parçaları çıkart Alanı Hazırlama: -Temizlik -Hafriyat -Doldurma -Stabilizasyon Yollar: -Temizlik -Hafriyat -Doldurma -Stabilizasyon Üretilmiş geçici yol	İzleme ve Kayıt: -Yükler -Yapılan Hareketler Stabilizasyon: -Bağlama -Yer ankrajları -krikolar -destekleme Seviye /kaldır -krikolar -Hava torbaları -Vinçler -Yeni teknoloji ekipmanları Bataktan Çıkarma -Bir kaldırma yönetimi onayla Hareket -iniş takımıyla çekme -Uygun bir Treyler üzerinde hareket	Rapor: -Uçak teknik tarihinin içine alın -Kurtarma detayları -Onarım detayları -yük kayıtları

-Tehlikeli maddeler.	İçin kabul et			
----------------------	---------------	--	--	--

6.3.9 Ekipman, Personel Ve Olanaklar

6.3.9.1 Uçak Kaldırma Ekipmanları

Havalimanımızda meydana gelebilecek olası hareket kabiliyeti kaybetmiş uçağın kurtarılması için gerekli kaldırma malzemeleri bulunmaktadır. Uçak işletmesinden uçağın kurtarılması için bir talep gelmesi halinde kaldırma masraflılarının İGA ücret tarifesine göre uçak işleticisi tarafından karşılanacağına dair bir taahhütname şirket yetkilisine imzalatılmasına müteakip kurtarma malzemesi acil bir şekilde olay mahalline sevk edilir. İş bitiminde uçak işletmesine fatura edilir.

Havalimanımızda; Airbus A380 ve Boeing 747-800 gibi referans kodu 4F olan ticari hava taşımacılığında kullanılan yeni nesil ve daha büyük uçakları kurtarmak üzere listede belirtilen uçak kurtarma teçhizatı hazır olarak bulundurulmaktadır. Havalimanımıza tahsis edilmiş uçak kurtarma teçhizatı AIP’de yayınlanmıştır.

İSTANBUL HAVALİMANI ARFF MÜDÜRLÜĞÜ HAREKET KABİLİYETİNİ KAYBEDEN UÇAKLARIN KALDIRILMASI AMACIYLA KULLANILAN TEÇHİZAT LİSTESİ

S.NO	TEÇHİZATIN MARKA-CİNSİ	ADET/MİKTAR
1	6 metre Kapalı Konteyner	6 Adet
2	170 Ton Yük Treyleri - 140 ton Kanat Geçişli (A-380)	1 Adet
3	90 ton Yük Treyleri - 55 Ton Gövde Geçişli, 2 Adet Gövde Uzantısı	1 Adet
4	40 ton Yük Treyleri - 30 ton Kanat Geçişli	1 Adet
5	40 ton Yük Treyleri - 12 ton Gövde Geçişli	1 Adet
6	A-380 Kanat Taşıma Ekipmanı	1 Adet
7	Manuel Hidrolik Pompa (Kanat Taşıyıcı Üst Tabla Açı Ayarı Pompası)	1 Adet
8	Temas Süngeri	83 Adet
9	Temas Yastığı (8 Adet Temas Yastığı, 8 Adet Bağlantı Hortumu)	1 Set
10	Temas Yastığı Sensörü	20 Adet
11	Temas Yastığı Sensör Takip Ekranı	1 Adet
12	Bağlama Kemeri 20 metre 10 ton (Gövde ve Kanat Sabitleme)	8 Adet

İGA HAVALİMANI İŞLETMESİ A.Ş.

**HAREKET KABİLİYETİNİ KAYBEDEN UÇAĞIN KALDIRMA
TALİMATI**

13	Bağlama Kemer 9.3 metre 5 ton (Gövde ve Kanat Sabitleme)	4 Adet
14	Bağlama Kemer 3 metre 5 ton (Gövde ve Kanat Sabitleme)	20 Adet
15	Bağlama Kemer 10 metre 2.5 ton (Gövde ve Kanat Sabitleme)	6 Adet
16	Bağlama Kemer 8 metre 2 ton (Gövde ve Kanat Sabitleme)	7 Adet
17	Bağlama Kemer 10 metre 650 kg (Gövde ve Kanat Sabitleme)	8 Adet
18	Sabitleme Ekipmanları (Tethering) (1 Adet Trifor, 1 Adet 3 m Kulplu Çelik Halat, 1 Adet Kırmızı Kanca, 1 Adet Siyah Kanca, 1 Adet Uzatma Kolu, 2 Adet 6.5 tonluk Mapa, 1 Adet Çelik Halat Dengeleme Makarası)	8 Set
19	Sabitleme Çivi Seti (Tethering Anchor) (1 Adet Zemin Çivisi Sökme Manivelası, 2 Adet 5 kg Balyoz, 16 Adet Çapa Noktası, 192 Adet Çapa Çivisi)	1 Set
20	Makaralı Çelik Sabitleme Halatı 30 metre	8 Adet
21	Loadcell 6.5 ton (1 Adet Loadcell 6.5 ton, 1 Adet Kontrol Kumandası)	8 Set
22	Sabitleme Kayışı 24 metre 3 ton (Tethering)	8 Adet
23	CAT III-IV Sling BUM-CAT Seti (Ayarlanabilir Kombi-Dağıtıcı Kiriş)	1 Set
24	CAT I-II Sling BUM-CAT Seti (Ayarlanabilir Kombi-Dağıtıcı Kiriş)	1 Set
25	Metal Kulplu Kaldırma Kayışı (Lifting & Sling) 15.2 metre 8 ton	8 Adet
26	Kaldırma Kayışı (Lifting & Sling) 7 metre 4 ton	2 Adet
27	Kaldırma Kayışı (Lifting & Sling) 5 metre 4 ton	2 Adet
28	Kaldırma Kayışı (Lifting & Sling) 3 metre 4 ton	2 Adet
29	Kaldırma Kayışı (Lifting & Sling) 7.85 metre 8 ton	1 Adet
30	Çekme & Askı Sapanı 4 metre 30 ton (Round Sling)	5 Adet
31	Çekme & Askı Sapanı 18 metre 20 ton (Round Sling)	1 Adet
32	Çekme & Askı Sapanı 4.8 metre 50 ton (Round Sling)	2 Adet
33	Çekme & Askı Sapanı 30 metre 55 ton (Round Sling)	4 Adet
34	Çekme & Askı Sapanı 4 metre 170 ton (Round Sling)	2 Adet
35	Çekme & Askı Sapanı 4 metre 55 ton (Round Sling)	6 Adet

36	110 ton AETS Makara Pulley	2 Adet
37	40 ton AETS Makara Pulley	1 Adet
38	75 ton AETS-55 Kafesli Yük Ölçüm Hücresi	2 Adet
39	Loadcell 200 ton	2 Adet
40	Loadcell Kontrol Kumandası	4 Adet
41	Lug Fitting Mapa 45 ton	2 Adet
42	200 ton Mapa	6 Adet
43	55 ton Mapa	4 Adet
44	Mapa 25 ton	2 Adet
45	Mapa 12 ton	9 Adet
46	Mapa 6.5 ton	34 Adet
47	Frenleme Halatı 14 metre 25 ton	2 Adet
48	Çekme Sapanı 10 metre 5 ton	1 Adet
49	Çekme Halatı 20 metre 15 ton	1 Adet
50	Çekme Halatı 8 metre 15 ton	2 Adet
51	Çekme Halatı 5 metre 15 ton	2 Adet
52	Çekme Halatı 5 metre 9 ton	2 Adet
53	12 ton Multi Whell Dolly – 15 ton Multi Whell Dolly Towbar Takılı (2 Adet Kancalı Spanzet 5 m 5000 dan, 2 Adet Kancalı Spanzet 5 m 2500 dan, 1 Adet Caraskal 3.8 m 6 t, 2 Adet Takoz Bağlantı Borusu, 4 Adet Teker Açık Sabitleme Pimi, 2 Adet Dolly Metal Teker Sabitleme Takozu, 1 Adet Metal Kulplu Sapan 1.2 m 3 t, 1 Adet Dolly Towbar Loadcell Kumandası)	1 Set
54	30 ton Multi Whell Dolly – 25 ton Multi Whell Dolly Towbar Takılı (2 Adet Kancalı Spanzet 5 m 5000 dan, 4 Adet Kancalı Spanzet 5 m 2500 dan, 1 Adet Caraskal 5.2 m 9 t, 2 Adet Plastik İniş Takımı Sabitleme Takozu, 2 Adet Takoz Bağlantı Borusu, 8 Adet Teker Açık Sabitleme Pimi, 2 Adet Dolly Metal Teker Sabitleme Takozu, 1 Adet Metal Kulplu Sapan 1.5 m 5 t, 1 Adet Dolly Towbar Loadcell Kumandası, 1 Adet Towbar Yük Hücresi Yerine Takılan Çelik Pim)	1 Set
55	Multiwhell Dolly Hidrolik Pompası	1 Adet

İGA HAVALİMANI İŞLETMESİ A.Ş.

**HAREKET KABİLİYETİNİ KAYBEDEN UÇAĞIN KALDIRMA
TALİMATI**

56	<i>Çok Amaçlı Zincir ve Caraskal (1 Adet Kollu Caraskal 2.5 m 6.5 ton, 4 Adet Kancalı Zincir 8 m 5.3 ton, 2 Adet Kancalı Zincir 4. m 5.3 ton, 2 Adet Kancalı Zincir 8 metre 10 ton)</i>	1 Set
57	<i>Kompresör</i>	2 Adet
58	<i>Ejektör</i>	10 Adet
59	<i>Kuru Hava Filtresi</i>	34 Adet
60	<i>Dağıtım Manifoldu 4 Çıkış</i>	5 Adet
61	<i>Dağıtım Manifoldu 6 Çıkış</i>	2 Adet
62	<i>Basıncılı Hava Hortumu 15 m</i>	300 Adet
63	<i>PC 17 Pnömatik Kontrol Cihazı</i>	10 Adet
64	<i>PC 15 Pnömatik Kontrol Cihazı</i>	4 Adet
65	<i>PC 10 Pnömatik Kontrol Cihazı</i>	6 Adet
66	<i>RLB 62-17 Kaldırma Yastığı</i>	2 Adet
67	<i>RLB 62-10 Kaldırma Yastığı</i>	2 Adet
68	<i>RLB 44-17 Kaldırma Yastığı</i>	2 Adet
69	<i>RLB 44-15 Kaldırma Yastığı</i>	2 Adet
70	<i>RLB 30-17 Kaldırma Yastığı</i>	6 Adet
71	<i>RLB 30-15 Kaldırma Yastığı</i>	2 Adet
72	<i>RLB 30-10 Kaldırma Yastığı</i>	4 Adet
73	<i>RLB 11-3 Kaldırma Yastığı</i>	4 Adet
74	<i>RLB 62 İçin Koruma Pedleri</i>	2 Adet
75	<i>RLB 44 İçin Koruma Pedleri</i>	2 Adet
76	<i>RLB 30 İçin Koruma Pedleri</i>	6 Adet
77	<i>Yastık Onarım Kiti</i>	15 Adet
78	<i>Çelik Hasır 8 m2</i>	99
79	<i>Kayın Kalaslar</i>	1075 Adet
80	<i>Translations Ekipman Taşıma Zincir Takımı ve Caraskal</i>	1 Set
81	<i>Lokma ve Allen Takımı</i>	1 Set
82	<i>Plywood 240x120x2.5 cm</i>	199

83	<i>Kazma, Kürek, Tırmık, Testere</i> <i>(30 Adet Kürek, 20 Adet Bel Küreği, 20 Adet Kazma, 30 Adet Tırmık, 10 Adet Testere)</i>	110 Adet
----	--	----------

6.3.9.2. Personel

Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçakların Kurtarılması ile ilgili olarak Havalimanımız ARFF Müdürlüğünde görevli Personele ait İsim ve İletişim Bilgileri IGA.ASOP.ARFF01.L05 Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçakların Kurtarılması Personel Listesinde belirtilmiştir.

6.3.9.3. Protokol Yapılan Kurum ve Kuruluşlar

Yol yapımı ve yüzey düzenlemeleri için ihtiyaç duyulacak araç, makine ve personel ile gerektiğinde vinç temin etmek için uçak kaza kırım ve yangınlarında acil yardım ve emniyet tedbirleri protokolü kapsamında aşağıdaki mahalli kurum ve kuruluşlarla protokoller yapılmıştır.

- İstanbul Büyük Şehir Belediyesi,
- İstanbul İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü,
- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü,
- Çelebi Hava Servisi A.Ş. ,
- Havaş Yer Hizmetleri A.Ş. ,
- TGS Yer Hizmetleri A.Ş ile protokol yapılmıştır.

Bazı Acil Durum İletişim Numaraları aşağıda yer almaktadır.

EMERGENCY NUMARALARI		
TC. BAŞBAKANLIK AFET VE ACİL DURUM YÖNETİM BAŞKANLIĞI		0312 258 23 23 0312 220 26 14 0212 455 56 75
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI		0312 203 10 00
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI		0312 422 40 00 0312 418 12 60
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI		0312 292 10 00
ULAŞIM EMNİYETİ İNCELEME MERKEZİ (UEİM)		0312 203 14 31
ARAMA KURTARMA DERNEĞİ (AKUT)		0212 217 04 10 (pbx) 0212 217 04 22
HIZIR ACİL SERVİS	7/24	112
POLİS İMDAT	7/24	155
SAHİL GÜVENLİK	7/24	158

 İGA HAVALİMANI İŞLETMESİ A.Ş.	HAREKET KABİLİYETİNİ KAYBEDEN UÇAĞIN KALDIRMA TALİMATI
--	---

JANDARMA	7/24	156
CENAZE HİZMETLERİ	7/24	188
SAĞLIK BAKANLIĞI ZEHİR DANIŞMA MERKEZİ	7/24	114
TENMAK (Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu)		0312 295 87 00 0533 089 54 74
SHGM (SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ)		0312 203 60 60
FIC(FLIGHT INFORMATION CENTER)	7/24	0312 398 04 10
İGA-AOCC NÖBETÇİ MÜDÜRÜ		0549 824 8522
İGA HAVA TARAFI OPERASYON MÜDÜRÜ		0549 808 9749
İGA HAVA TARAFI NÖB.MÜDÜRÜ		0549 824 8532
İGA GÜVENLİK NÖBETÇİ MÜDÜRÜ		05498260151, 05498260152
İGA SANTRAL	7/24	0212 601 41 00
CALL CENTER	7/24	67777
AOCC	7/24	63333
İGA POLİS/GÜVENLİK	7/24	61111
İGA YANGIN İHBAR	7/24	62222
İGA İLK YARDIM/SAĞLIK	7/24	65555
İGA KAZA İHBAR	7/24	69999
İGA TEKNİK	7/24	68888

6.4 Geçiş Rotaları

Havalimanımızda meydana gelebilecek olası uçak kazalarında hareket kabiliyetini kaybeden bir uçağın kaldırılması için protokol yapılan ve yahut uçak şirketinin uçağı kaldırmak istemesi durumunda araç gereç malzeme ve vinçlere ihtiyaç duyulabilir. Havalimanımıza acil çıkış

kapılarından ve ana nizamiyelerden içeriye alınır. 34L-R pist başlarında meydana gelebilecek olası bir kazada 4 numaralı acil çıkış kapısı kullanılarak olay yerine gerekli ekipmanın sevki sağlanır. 16R-L pist başlarında meydana gelebilecek olası bir kazada 1 numaralı acil çıkış kapısı kullanılarak olay yerine gerekli ekipmanın sevki sağlanır. 17R-L pist başlarında meydana gelebilecek olası bir kazada 2 numaralı acil çıkış kapısı kullanılarak olay yerine gerekli ekipmanın sevki sağlanır. Pistlerimiz, taksi yolları ve apronlarımızda meydana gelebilecek kazalarda ihtiyaç duyulabilecek araç gereç malzeme ve vinçlerin havalimanımıza girmesinde hiçbir sıkıntı bulunmamaktadır.

6.5 Güvenlik

Hırsızlık, sabotajlara mani olmak, kurtarma ve yangın söndürme araçlarına, kurtarma malzemeleri ile protokol yapılan kurum ve kuruluşlardan vinç ve olay yerinin ihtiyacına göre talep edilecek malzemelerin güvenliğini temin etmek. Yaklaşık 100 metre civarını güvenlik kontrolü altına alabilmek amacıyla güvenlik görevlisi göndererek kaza yerine görevlilerden başkasının girmesini engeller. Emniyet Koruma Şube Müdürlüğü ile işbirliği yaparak kurtarma araç gereç ve personelin kaza yerine seri bir şekilde ulaşmasını sağlar.

6.6.Yakıt Boşaltımı

Havalimanımızda hareket kabiliyetini kaybetmiş uçakların kurtarılması sırasında uçağı dengelemek amacıyla veya dökülen kirli yakıtın olay mahallinden uzaklaştırılması gerekebilir. Uçak işleticisinin daha önce yakıt kuruluşu ile yapmış olduğu protokol gereği yakıt tedarikçisi kuruluş çağırılır. Eğer hiçbir yakıt kuruluşu ile protokol yapılmamış ise İGA'nın belirleyeceği bir yakıt kuruluşuna bu işi yaptırılır.